

A Visit Maros tervei között

Virtuális és valós kastélytúrák

Fotó: Nagy Tibor

Csütörtökön délután a Visit Maros székhelyén sajtótájékoztatót tartott Szántó Lóránt ügyvezető, Székely Boglárka gazdasági referens és Dana Matic irodavezető a Maros Megyei Tanács turisztikai irodájának terveiről. Ezek közül bemutatták az első nagyobb, a kastélytúrák népszerűsítését.

Vajda György

Szántó Lóránt elmondta, elkészült a megye virtuális turisztikai térképe, amelyet a Visit Maros honlapján lehet elérni. Különleges szemüveggel három dimenzióban is meg lehet tekinteni a turisztikai objektumokat mind kívülről, mind belülről, köztük természetesen a kastélyokat is. Összesen mintegy 50 helyszín került fel a térképre. Elkészült továbbá egy olyan térkép is, amelyen kiemelték a turisztikai látványosságokat.

(Folytatás a 4. oldalon)

A parlamenti vita még hátravan

Kelemen Hunor kormányfőhelyettes, az RMDSZ elnöke bejelentette, hogy a kormány elfogadta a közoktatásra és a felsőoktatásra vonatkozó törvénytervezeteket, amelyekben sikerült megőrizni a magyar nyelvű oktatást a bölcsődétől, óvodától egészen az iskola végéig.

4.

Épített örökségünk

A reneszánsz stílusban épült keresdi várkastély alapjait még a 15. század közepén rakta le Miklós fia, Márk. Az épület négyszögű udvar köré épült, lőrésesekkel ellátott háromemeletes, kerek tornyát domborművű őrzőalakok díszítették.

5.

Szomorú adatok a diáklétszámról

Március 27-én tartották a Bolyai középiskolában a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségének megyei tisztújító küldöttgyűlését, amelyen az elmúlt négy év tevékenységét vették számba, és megújították a vezetőséget, amely Maros megyét fogja képviselni az április végi országos választáson.

17.

Ősszel felújított iskolában kezdenének

Másfél éve kezdődött el két iskola felújítása Backamadaras községben. Az előjáró fájlalja, hogy a tavaly nyáron nem haladtak a munkálatokkal, de reméli, a tavasszal behozzák a lemaradást, mert más okból is igyekezni kell vele.

18.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas ügyfele számára:

50%-os kedvezményel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

2023. március 31-ig.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es telefonszámot!**

Aktuális

Eltérített helyreállítás

Benedek István

Aláírta az energiaügyi tárca az első, hidrogén termelésére vonatkozó szerződést az országos helyreállítási terv keretében. A sokmilliárdos értékű pályázati csomagból ez, a hidrogéntermelésre vonatkozó rész aránylag kicsi, 150 millió eurót szánnak e beruházások támogatására. A premier érdekessége az, hogy miközben a keretre a szakterület komoly cégei is pályáznak, az első aláírt szerződést egy olyan vállalkozás kapta, amely valójában csak papíron létezik.

Az egyik komolyan vehető gazdasági szakportál rákeresett a nyertesre, és mint kiderítették, egy Duna-parti városban működő cégről van szó, melyet 2019-ben hoztak létre. A résztulajdonosok neve alapján egy házaspár és anyósmama alapított közös vállalkozást, a cég 2021-ig nem fejtett ki tevékenységet, alighanem a világmegváltó ötleteit érlelte. 2021-ben aztán dühörögve beindult ám a biznisz, a társaság gigantikusnak mondható, 3000 lejes bevételt könyvelhetett el. Eme óriási jövedelemből 2352 lejt elvittek a költségek, így az esztendő 619 lejes dörögdelmes nyereséggel zárták. Azóta tevékenységet nemigen fejtettek ki, annyi változott az életükben, hogy idén már egy alkalmazottja is van ennek a gazdasági csodának. Emögött az állhat, hogy az idei adószabályi változásokkal egy cég csak akkor tarthatja meg a mikrovállalkozási státuszát, ha van legalább egy alkalmazottja,

(Folytatás a 3. oldalon)

Virtuális és valós kastélytúrák

(Folytatás az 1. oldalról)

Nemcsak a kastélyokat, hanem a közelükben levő látnivalókat is, amelyek mellé QR-kódokat is rendeltek, ezek leolvasásával további információk érhetők el. Újdonságként egy terepasztalt is láthattunk, ahol makettek segítségével lehet virtuális kirándulást tenni a megyei kastélyokhoz. Népszerűsítésük érdekében június 11-én kelékpártúrát is szerveznek, amely a marosvécsi kastélytól indul, érinti a görgény-szentimrei Bornemissza-kastélyt, majd a geryeszegi és a sáromberki Teleki-kastélyok után a marosszentgyörgyi Máriaaffi-kastélyhoz ér, innen pedig a végcél a marosvásárhelyi vár. Mintegy 50 személy részvételére számítanak meghívásos alapon, ami azt jelenti, hogy elsősorban olyan személyek vesznek részt a kerékpártúrán, akik reklámozzák majd ezt a lehetőséget.

Szántó Lóránt azt is elmondta, reméli, hogy ez az esemény lesz a Marosszentgyörgyi Polgármesteri Hivatal által elkészítendő kerékpártúvonal avatója is. Az össztávolság 67 km.

Ugyancsak a kastélyokhoz kötődően nemsokára meghirdetnek egy fotópályázatot, amelyre április és június között lehet majd benevezni. A fotókat a kastélyokat reklámozó anyagokban használják fel, a legjobb 12 felkerül a Visit Maros által elkészítendő 2024-es naptárra.

Szántó Lóránt elmondta: a Visit Maros nem végezhet szolgáltatást, csupán marketingiroda, így a magáncégeknek kell ajánlatokat kidolgozniuk és eladniuk a programsomagokat. Sajnos kevés az érdeklődő.

A nemrég Budapesten és Bukarestben szervezett országos turisztikai vásárokon,

habár ingyenstandot biztosítottak a cégeknek, nagyon kevesen éltek a lehetőséggel. Nemsokára Chişinăuban is jelen lesz a Visit Maros.

Korábban készült egy, a Felső-Maros menti kastélyokat népszerűsítő programsomag, de még nem volt érdeklődő a szolgáltatók iránt, annak ellenére, hogy a bukaresti vásáron több fővárosi cég is jelentkezett, hogy szívesen hozna tájainkra turistákat.

Az újságírók kérdéseire az is elhangzott, hogy mind Marosvásárhely, mind Maros megye nagyobb turisztikai potenciállal rendelkezik, mint amennyi ki van használva. A turisztikai és vendéglátóiparban (HORECA) érdekelt magánvállalkozóknak kellene lépniük közösen, hogy fellendítsék tájainkon az idegenforgalmat. Ehhez ma már korszerű népszerűsítési, reklámozási infrastruktúrát biztosít a Visit Maros – jegyezhetjük le a sajtótájékoztató elhangzottakból.

Fotó: Vajda György

A kormány elfogadta a tervezeteket

A parlamenti vita még hátravan

Kelemen Hunor kormányfőhelyettes, az RMDSZ elnöke bejelentette, hogy a kormány elfogadta a közoktatásra és a felsőoktatásra vonatkozó törvénytervezeteket, amelyekben sikerült megőrizni a magyar nyelvű oktatást a bölcsődétől, óvodától egészen az iskola végéig. A következő lépés megvédeni az eredményeket a parlamentben is.

– A megszerzett jogok mellett bővíteni tudtuk azokat a lehetőségeket, amelyek oktatási intézményeinket, a magyar nyelvű oktatást stabilizálják, biztonságba helyezik hosszú távon. Hogy milyen bővítésekről van szó, hadd mondjak egy-két példát. Nagyon fontos az oktatási tervezetekben az a kitétel, amelyet a mi javaslatunkra az utolsó száz méteren fogadtak el, hogy a tananyag kidolgozásakor könnyíteni fogunk a diákok terhein.

Tudunk módosítani abban az értelemben is a tervezeten, hogy kisebb létszámmal jogi személyiséget kaphatnak az iskolák. A szakoktatás lehetőségeit kibővítettük, és a szórványban a kis létszámú osztályok létét is garantálni tudtuk. Többforrást kapnak a szórványiskolák, a vidéki településeken működő iskolák, ami azért fontos, mert ott mindig többbe kerül a magyar nyelvű oktatás, mint egy-egy nagyobb városban vagy a tömbben.

Szeretném megköszönni a pedagógusoknak, a pedagógusszervezetnek a munkát, mindazon kollégáknak, akik részt vettek az elmúlt hónapokban a számtalan egyeztetésen. Meg vagyok győződve, hogy amennyiben a parlamentben, a parlamenti vita után is meg tudjuk őrizni ezeket az előírásokat, a mi szempontunkból jó és hatékony oktatási törvénnyel kezdhetjük el a következő éveket.

Bízom abban, hogy a parlamenti vita során is meg tudjuk őrizni a koalíciós partnerekkel kötött egyezség alapján mindazt, amit sikerült a két oktatási törvénytervezetbe bevinni, és ósztól ezek a törvények életbe lépve, egy új rendszert lehet felépíteni, egy olyan rendszert, ahol a versenyképes tudás és a gyakorlati tudás kap nagyobb hangsúlyt – nyilatkozta Kelemen Hunor kormányfőhelyettes. (bodolai)

Cseke Attila: A nagy áttörés évtizedében új lendülettel, több pénzből fejlesztjük Erdélyt

Konzultációt indított az RMDSZ a kormányzati munkáról. Miért fontos, hogy a magyar emberek elmondják a véleményüket a fórumokon, vagy kitöltsék a kérdőívet a kormány.rmdsz.ro oldalon? Kérdéseinkre Cseke Attila fejlesztési, közigazgatási és közberuházásokért felelős miniszter válaszol.

– Sokat járok Erdély és az ország minden sarkában. Találkozom a helyi közösségekkel, azok vezetőivel, mert a legtöbbször azokból a gondokból, tervekből, amiket elmondanak nekem, tervezem meg a következő hetek, hónapok teendőit. Ők tudják a legjobban, mire van szükség, mi a minisztériumban pedig azon dolgozunk, hogy ezeket megoldjuk. Ez a feladatunk. Van egy zöld füzetem, abba gyűjtöm az ötleteket. Ez a konzultáció is egy ilyen „füzet”, ahova az ötleteket, véleményeket gyűjtjük, hogy aztán megvalósítsuk őket.

– *Az ön neve összefonódik a bölcsődeépítéssel. Miért éppen bölcsődeépítés? Miért volt ez fontos az RMDSZ-nek?*

– A legtöbb nagyvárosban, a városok melletti településeken, de a községekben is gyakori gond a bölcsődei helyek hiánya. Romániában jelenleg kevesebb mint 400 állami bölcsőde van, ahol a gyerekek kevesebb mint 4 százalékának tudnak

helyet biztosítani. Az RMDSZ által vezetett fejlesztési minisztériumnak van eszköze ezen változtatni, ezért neki is látnunk bölcsődéket építeni. A több mint 200 ilyen intézményből egyet már felavattunk, a napokban pedig Kézdivásárhelyen helyeztem el egy új alapkövet. Emellett azt is megoldottuk, hogy az önkormányzatok helyett ezentúl a kormány finanszírozza a bölcsődék működtetését a tanügyminisztériumon keresztül.

– *Nemcsak a városok fejlesztésére, hanem a községek, falvak felzárkóztatására is nagy hangsúlyt fektet az RMDSZ. Milyen eredményekről számolhat be?*

– Egyeseket nehéz volt két évvel ezelőtt meggyőzni arról, hogy a csapvíz nem luxus. Azóta ők már nincsenek a kormányban, mi viszont maradtunk dolgozni a közönségünkért. Az RMDSZ nem fogja hagyni elnéptelenedni a falvainkat, községeinket, mi élettel akarjuk megtölteni azokat! Ezért építünk víz-, gáz-, szennyvízhálózatot, korszerűsítünk utakat és hidakat. Ma a települések közel 30%-án nem folyik víz a csapon, a települések kétharmadában nincs bevezetve a gáz, a megyei utak több mint felét korszerűsíteni kell. Ezen a helyzeten fogunk javítani, így segítjük a vidéken élő családokat.

Persze nem állunk meg itt: a közművesítés mellett vidéki iskolákat, templomokat, művelődési házakat

újítunk fel, és tanuszodákat, sportpályákat, sportsarnokokat építünk.

– *Őnök többször is hangsúlyozták, hogy amíg az RMDSZ vezeti a fejlesztési minisztériumot, a nagy infrastrukturális fejlesztésekre szánt összegeket nem hagyják megválni. Mit jelent ez?*

– A háborús válság ellenére a nagy áttörés évtizede van a fejlesztésekben, és nekünk most az a feladatunk, hogy új lendülettel, több pénzből fejlesszük Erdélyt, hogy a rendelkezésünkre álló pénzekkel a lehető legtöbbet hozzuk ki. Az RMDSZ ki fog tartani amellet, hogy a nagyberuházások folytatódjanak, és emellett az olyan apró közmunkákat is elvégzi, mint például az utak vagy bicikliutak korszerűsítése és építése. Minden pályázást lezártunk, több mint 6.000 szerződést írtunk már alá, minden uniós pénzt leszerződöttünk, minden határidővel napirenden vagyunk. Így nem maradt, ahonnan levágni a finanszírozás keretösszegéből. Sőt, azt is elértük, hogy a kormány még 30%-ot „saját zsebből” hozzátegyen az uniós finanszírozáshoz, így folytatjuk a finanszírozási szerződések aláírását, és ha egy-egy beruházás végül nem valósul meg, akkor sem fogunk pénzt visszaadni az uniósnak. Minden rendelkezésünkre álló pénzt a magyar közösség javára költünk el. (A.A.)

SZÍNES VILÁG

XX. évf. 13. (852.) szám, 2023. március 31., péntek

Épített örökségünk

Grófok rezidenciája

A reneszánsz stílusban épült keresdi várkastély alapjait még a 15. század közepén rakta le Miklós fia, Márk. Az épület négyszögű udvar köré épült, lőrészekkel ellátott háromemeletes, kerek tornyát domborművű őrzőalakok díszítették. Az emeleti bejáráshoz balusztrádos lépcső vezetett, a régebbi erődítési gyakorlatnak megfelelően. Tekintettel arra, hogy a rendelkezésünkre bocsátott dokumentációban még számtalan információt találtunk a keresdi kastélyról, befejezésül a megjelent cikkeket még kiegészítjük az alábbiakkal.

Nagy-Bodó Tibor

17. századból származó stukkódíszek

A várkastély jellegét külső megjelenésében és belső részleteiben nagyrészt a reneszánsz elemek határozták meg, de vannak régebből megmaradt középkori részletei is, főként az egykori gótikus várkapolnában.

Bástyai közül ma csak kettő áll. A keresdi várkastélynak különösen szépek a díszesen faragott ablakkeretei és a balusztrádos tornácfeljárója. A boltozatos térfelédő mennyezetek a gótika, illetve a reneszánsz szellemében készültek.

Keresztes Gyula, a *Maros megyei kastélyok és udvarházak* című munkájában azt írja, hogy a reprezentációs termek némelyikénél a kazettás mennyezetek és „cifra párkányok”, a vakolatból mintázott stukkódíszek a 17. század második feléből származnak.

Az „arany palota” és a „nappali toronybástya” kifestésénél a „cifra festékes és inscripció” díszítést alkalmazták a reneszánsz díszítőelemeivel.

Az utóbbi helyiségnél a „párkány felett a három ablak között picturákat” készítettek a falak díszítésére.

Az öregtorony harmadik szintjén a „szivárvány bolthajtáson” – boltozaton – párkány futott körbe, és azt cifrán díszítették festett és metszett motívumokkal.

A boltozat közepén a család koronás-kígyós címerét mintázták meg.

A kazettás mennyezet – a leltár szerint – a plasztikusan kiképzett tábláknál aranyozást is alkalmaztak. Ezt a termet „aranyosháznak” nevezték.

Bethlen Elek idején „a cifra palota padlása – mennyezete – színes festékkel és virágokkal kifestett és különbnél különféle festékekkel kifestett képekkel volt felékesítve”.

A 17. században az ablaküveg használata már Erdélyben is kedvelt volt

A reprezentációs termek fűtését gazdagon profilozott, zöld és sárga színű, mázas csempekályhák biztosították.

A termek padlóit négy-, öt- vagy hatszögletű téglalapokkal, illetve különös, piskóta formájú égetett lapocskákkal burkolták.

Keresztes Gyula írt arról is, hogy a 17. században az ablaküveg használata már Erdélyben is kedvelt volt.

Bethlen Gábor külföldi mesterekkel, különféle eljárásokkal üvegeztette be kastélyainak ablakait. Keresden kisebb méretű üvegtáblákkal, illetve ólomba rakott „ólomkarikás” üvegtányérokkel rakták be a termek ablakait.

Amint azt már említettük, a várkastélyon a 17. század második fe-

lében építettek a legtöbbet, amikor az Bethlen Elek birtokába jutott.

Az ő nevéhez fűződik a Bethlen család történetének első kiadása.

Kiss Gábor az *Erdélyi várak, várkastélyok* című könyvében ír arról, hogy a kézirat sajtó alá rendezéséről is Bethlen Elek gondoskodott, és ezért a kastélyban nyomdát állítottak fel.

Bethlen Elekről még tudni kell, hogy 1688-ban részt vett az Erdély és Magyarország egyesítéséről folyó tanácskozásokon. 1696-ban halt meg, Keresden temették el.

Az okiratok szerint „... igen pompásan, mind a háznál, mind a temetőnél igen szép castrum doloris lévén: az házban való castrum doloris fekete bársonnyal lévén bévonva, az temetőben való fekete posztóval, de különben igen szép, magos tornyos, gombos, az magas színek csaknem tetejét érte...”.

A gyászbeszédet Misztótfalusi Kiss Miklós, a kolozsvári nyomdász még abban az évben kiadta.

A keresdi vár nyomdáját Segesvárra szállították

Bethlen Farkas Keresden írta meg Erdély történetét a mohácsi vésztől Rudolf koráig.

Halála után testvére, Bethlen Elek 1684-ben Székési Mihály nyomdász közreműködésével folytatta a kézirat kinyomtatását.

A munkát azonban Thököly betörései miatt 1690-ben félbeszakí-

tották, és a nyomdagépeket a kiszedett művekkel együtt Segesvárra szállították, nagy részük megsemmisült. A menekülésre egyébként nem volt szükség, mert Thököly hada meg sem közelítette a keresdi várkastélyt.

Ezeknél az éveknél maradv: Keresd ezután is a Bethlen család birtokában maradt, és még a múlt század elején is lakták.

A két világháború között birtokosai elhagyták, és gondozás hiányában fokozatosan tönkrement.

A kastély az államosítás napjáig lakott volt

Keresztes Gyula készítette el a kastély vázlatos felmérését. Abban az időben (1962-ben) az épületek még épségben álltak, de a belső berendezésük hiányzott.

A dokumentációban olvasni, hogy egy idős szász férfi – aki a Bethlen család állandó alkalmazottja volt – mondta el, hogy az államosítás napjáig lakott volt a kastély, s minden berendezés és felszerelés a helyén volt. Beszélt a reneszánsz, a barokk és a török szalonokról, a gyönyörű festett bútorokról, falikárpitokról, pohárszékekről, porcelán-, kristály- és ezüstedényekről, a szebbnél szebb ruhákról...

Állítása szerint az államosítás napján teherautók hajtottak be az udvarra, és az azokról leugró emberek szó nélkül hordták ki a kastélyból a sok értékes tárgyat, dúlták fel a belsőket, ürítették ki a helyiségeket.

A garázdálkodó néptanács

Attól az időtől kezdve a dánosi néptanács garázdálkodott ott, de inkább garázdálkodott. Azután a kastély épületei rongálódtak, a hozzá tartozó park elvesztette szépségét.

A hetvenes évek táján a műemlék-igazgatóság elkezdte a helyreállítási munkát.

1974-ben készítette el Keresztes Gyula a kastély részletes felmérését, és javaslatot tett a helyreállítására és annak felhasználására.

1975-ben a munkát abbahagyták, és az ott raktározott építőanyagot és az előkészített faragott köveket – szerkezeti elemeket – felügyelet nélkül hagyva hordta mindenki...

Éveken keresztül megdőbbséget látványt nyújtottak az égnek meredő üres falak, a hiányos tetőszerkezet, a tönkrement épületek, a gótika és a reneszánsz szép emléke.

Dr. Kálmán Attila történész kiegészítése:

A Bethlenek leszármazottai 2007-ben kapták vissza a kastélyt, és tették, ami az erejükből telt, majd ötven évre átadták megőrzésre a Szent Ferenc Alapítványnak.

Az elmúlt években több régészeti ásatásra is sor került a Maros Megyei Múzeum és a Telegi László Alapítvány jóvoltából, az alapítvány szakemberei a közelmúltban a stukkók feltárásán, konzerválásán, restaurálásán dolgoztak.

2022 októberében jelentette be a Nemzeti Portréter Alapítvány, hogy a Telegi László Alapítvánnyal azon dolgoznak, hogy múzeumi tereket alakítsanak ki, és elkezdtek a család portréi felkutatását.

A kastély jelenkori története elszomorító és egyben reménykeltő.

Szomorú, mert még mindig romos állapotában láthatjuk, bár sokan dolgoznak a megmentésén.

És reménykeltő, mert a kastély látogatható, megcsodálható, és a szakemberek segítségével valamikor újra majdnem a régi fényében pompázhat.

Úgy gondolom, hogy ebben az esetben is, mint minden erdélyi kastély vagy műemlék esetében, még nagyobb, szélesebb összefogásra van szükség az erdélyi magyarság részéről.

* A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációkért külön köszönet Keresztes Géza műépítész, műemlékvédelmi szakmérnöknek és Demján László műemlékvédő építésznek. Fotó: Csedő Attila és Demján László.

* Összeállításunkat – tekintettel az épületek mai állapotára – dr. Kálmán Attila tanár, történész soraival egy későbbi lapszámunkban még kiegészítjük.

A természet kalendáriuma (DLVIII.)

Kiss Székely Zoltán

Szép őszpiros
ma is az erdő,
pedig tavasz van.
Nézd, mennyi roszsz
csira s kesergő
vágy pusztul el,
míg a tavaszban
egy-két didergő
virág kikel.
Nézd, ami volt, hogy
harcol, amíg
az új elől
eltakarodik –

Ebben a furcsa **Tavaszbán** az 1900. március 31-én született **Szabó Lőrinc** finom utalásával tarsolyomban indulok átlépni az év negyedik hónapjába.

nézz és vigyázz:
gyilkol a harc és
gyilkol a béke
és a törvény
egyszerűsége,
ha belelátasz,
a te jövődből
is eleget
megmagyaráz.

Ha kedved tartja, lépj velem te is, kedves Olvasóm, a ... bolondok hónapjába!

Füvek fényesre fent pengéjét
hajnali harmatok ülik meg,
izzadt, szennyes égnek feszítik
kemény kis keblük a rügyek.

A fájások fejekbe dagadnak,
nyilall, vadul lüktet az unalom,
újra megindul lassan a mánus
– nagy időt öröl e kis időmalom.

Ágkóc hull a fák zöld szemébe,
vacogva bújnak a házak össze,
pityangok sárga selymet öltenek,
kenyérszaga van az ázott földnek.

Április. **Petelei Délia** versével már bent is járunk a szerelem havában.

A hagyomány szerint e hónapnak is Romulus adott nevet, isteni anyjának, Venusnak etruszk neve után: Apru, azaz Aphrodité. Márciust Marsnak szentelték, csak méltányos volt, ha a rákövetkező hónapot Mars kedvesének, Venusnak dedikálták, annál is inkább, mert a naptárt reformáló **Julius Caesar** a maga családjának ősanját tisztelte ebben az istenasszonyban. Márpedig Venus mellékeve „**aprilis**” volt. **Terentius Varro** a név eredetét népies etimologizálással az aperire „**ki-nyilni, feltörni**” ígére vezeti vissza, mondván, most nyíladzik a természet, most tör fel az eke a talajt. Venusszal kapcsolatban eredetileg a szülési aktusra vonatkozott ez a „megnyitás”. Mint naptári fogalmat aztán úgy magyarázták, hogy az ezen a napon hivatalba lépett konzulok hivatalosan

Egy pár didergő őszpiros virág kikel – hunyor hunyorog a fényben

„megnyitották” hivatalba lépésük napján, „Aperilis” vagy április elsején az esztendő.

A hónap római ünnepei a növényzet sarjadzását, az állatok szaporodását, általában a termékenységet voltak hivatottak elősegíteni. Április 4-én volt a Megalesia, a kis-ázsiai Kübelé (latin Cybele) ünnepe. A Megalé Météer (görög „Nagy Istenanya”) Venus phrüg megfelelőjeként Attisz (Adonisz) párja volt.

Április 1-je a téli napfordulótól számított századik nap, ezért népünk régente „száznapnak” is nevezte. Egyébként pedig „negyvenesnap” volt, e nap időjárásából a természetkilátásokra következtettek. Április 1-je az indás növények vetőnapja volt, minden más munka végzésére szerencsétlennek tartották, mert a nép úgy hitte, Júdás ezen a napon akasztotta fel magát.

Az „**áprilist járatás**”, „**április bolondja**” az ókori tavaszkezdő tréfás örömmünnepekre vezethető vissza. Hozzánk talán német közvetítéssel került. Erre vall, hogy elsősorban városi és gyermekmulatság, a felnőtt falusi nép körében sohasem gyökeresedett meg.

Április 4-én, 1784-ben született a magyarság ázsiai gyökereinek kutatója, az első tibeti nyelvtan és szótár szerzője, **Kőrösi Csoma Sándor**.

Palócföldön, tibeti szabály szerint,
gyalogszékely szentélye áll. Egy méhkas.
Mézelő lények háza, vagy korongolt rengeteg edény.
Fehér és arany kemence, a hamubasült pogácsa oltára,
a domb otthonos polcán álomi forma, önmagával teli.

Csiki László kezdi így **A szélek és a végek** poémáját; alcíme magyarázza: **Kőrösi Csoma Sándor szótárja Tar község határában**.

Van egy ország, amelynek csupán végenincs szélei vannak,
és minden néven, nyelven nevezhető.
A leples bojtár új alakra talál itt, beleszokik,
homokfalra szavakat ír, közéjük plusz-jeleket, kereszketek.
Kimié, ki-mié, ki mié? – szól a madár.

Eljutunk saját emlékművünkhöz végül, elhagyott
testünkbe vissza a képzelet határaitól,
ahová vágy vont vagy kényszer lökött,
befog a lép sugaras aránya, a gyűjtőpontban
egyetlenként lángra kapunk.

Krómnikkel főtereken önégető buddhista szerzetesek
nyögnek fel olyan a hangot utoljára,
mint mi, ha jajgatunk, vagy kimondjuk: haza.
Azt mondjuk végül: én – túl magas hangon,
Isten a meghallhatója csak, és a madár.

1823-tól 1830-ig dolgozott a ladákhii kolostorokban, elolvasta és kijegyzetelte az északi buddhista irodalom több száz kötetes anyagát. 1834-ben Kalkuttában jelent meg két főműve: angol–tibeti szótára és nyelvtana. Munkáit nagy nemzetközi elismerés fogadta.

(...) Nincs más út a belakott körben, az ég felé csak,
nincs több erőnk, csak a mennybemenetelhez való.
Istenülhetünk már: Ez a dolgunk. Nem feladatunk is.

Kiszakadunk – mintha önmagunkból fakadnánk.
Víz gyülik helyünkön a sziken, vadítatónak.
Életünket éli a maradék, használja szavainkat,
újakat tanul nevünkkel, közneveket.
Úgy hívnak, mint a folyót, a szelet, holdvilágot (...)

Halála is áprilisi: Dardzsiling, 1842. április 11. Halála után egyik tisztelője rendezte sajtó alá harmadik nagy jelentőségű művét, a buddhizmus szakkifejezéseinek szanszkrit–tibeti–angol szótárát. 1842-ben – túl ötvenedik évén – újra elindult, hogy Tibet fővárosában, Lhászában az európaiak előtt addig ismeretlen könyveket tanulmányozzon – ezen az úttán érte a váltóláz, de halálához valószínűleg hozzájárult teljes szellemi-fizikai kimerültsége is.

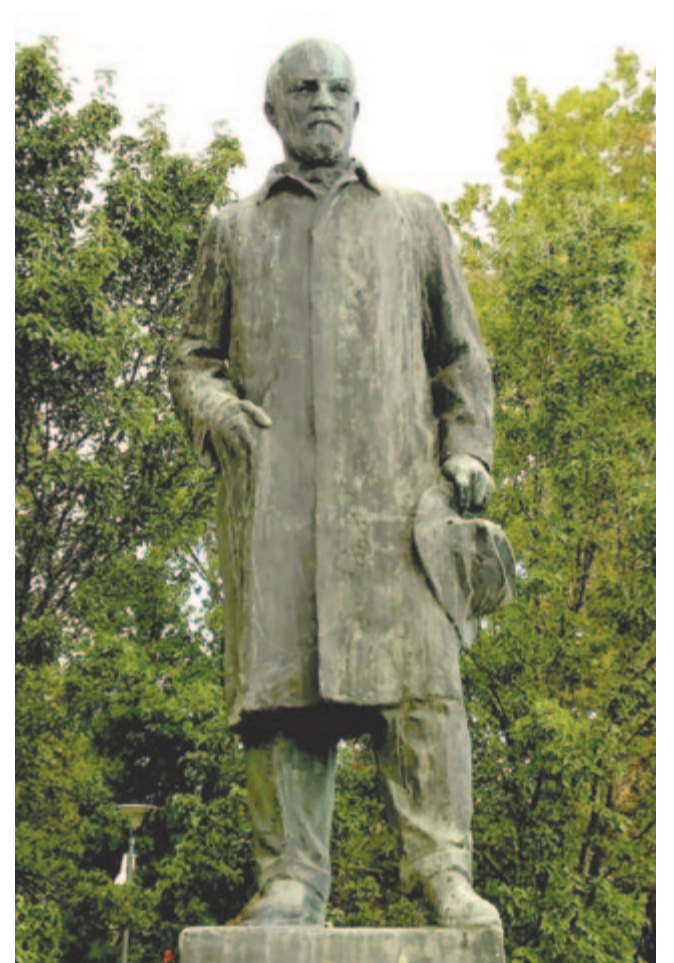
(...) A mennybemenetel mindannyiszor ijesztőn magányos.
Akár egy mértani vagy nyelvtani művelet. És semmi több.
De nincs ennél több semmi, maga a semmi csak.

Április 4-én, 1832-ben született **Deák Farkas** történetíró is. Részt vett a szabadságharcban. 1851-ben a **Gálffy–Török-féle** Habsburg-ellenes összeesküvésben való részvétellel vádolták, és 12 évi várfogságra ítélték. Ötévi raboskodás után kegyelemmel szabadult. Tucatnyi monográfiában vázolta fel Erdély történetét.

[Erdélyben] A mezei gazdaság alig képzelhető magas fokon állt. A francia követek (...) egyhangúlag bámulattal jegyzik fel, hogy egyszerű falusi embereknél mily rakott gabonásokat és kamrákat láttak; és Bethlen Miklósnak 1675-ben Béli Pálhoz intézett leveléből azt tanuljuk, hogy Moldovát is Erdély látta el gabonával – idézek **Uzoni Béli Pál** (1621–1679) című életrajzi művéből.

Április 4-i **Juhász Gyula** is, 1883-ban született. Költészetének terjedelmes része a magyar kultúra és a magyar táj ihletését örzi. Áprilisban is halt meg: 1937. április 6-án.

Feketefátylas ég alatt
Mezők és tornyok alszanak.

Juhász Gyula szobra szülővárosában, Szegeden

Alszik Milánó, Moszkva, mind,
A vágyaink és bajaink.

De lenn az áldott föld alatt
A szent csírák nem alszanak.

Az örök erjedő erők,
Dúsan, vígan gerjednek ők.

Szívek hamyából ég fele
Nő, nő az Élet gyökere.

Örök törvény parancsa szól
S egy éj során száz hant alól

A sarj kikél s minden felett
Arany napunk is fölnevet!

Tavaszi éj című verse az örök megújulás ígéretével biztat. Örök megújulás. Hagyjuk meg ezt a természet előjogának. E természetes folyamatokba erőszakosan beavatkozni vétek. (Az amerikai palagáz, amivel az orosz földgázt akarják kiváltani, hosszú távon beláthatatlan változásokat okoz a Föld klimatikus egyensúlyán túl az üledékes kőzetek szerkezetében is.) Németország lemondott atomerőműveiről, s megújuló energiával akarja helyettesíteni azt. De a villamos energiát csak időszakosan termelő „klímabarát” technológiák nem tudják kielégíteni egyetlen ország energiaszükségletét sem. A németek tehát nekiláttak lignittartalékaik kibányászásához, s a lignit hőerőművekben történő elégetéséhez. Ez a CO₂-kibocsátás fokozása mellett nagyarányú... **jalurombolást** eredményezett. Újabbban pedig Franciaországtól vásárolnak atomerőműben előállított villamos energiát.

De lássunk egy ausztriai példát számadatokkal! Segítségül a **Miskolci Egyetem Bányászati és Geotechnikai Tanszéke** tanárának, **Bohus Géza** közetmegbontási szakmérnöknek mindnyájunkhoz írt nyílt levelét hívom:

(...) amikor a világ eddigi legnagyobb klímahisztijét hozsannázzák (...) kezembe jutott néhány osztrák adat a 2021. január 8-i napról, amikor fél Európát az energiakrizis fenyegette.

Ausztria (...) már nem helyezte üzembe a gyakorlatilag kész zwentendorfi atomerőművét, és azóta áramimportra szorult. Ausztria (...) jelentős zöldenergia-termelőket állított üzembe.

Nézzük meg ennek a rendszernek a hatékonyságát:

Az energiaátalakításnak mindig és mindenütt fontos paramétere az átalakítás hatásfoka. A „zöld” energiák apostolai erről a paraméterről általában nem beszélnek.

Hogy miért? Erre meggyőző magyarázatot kapunk, ha elővesszük a január 8-i ausztriai adatokat. A naperőművek beépített kapacitása 1850 MW, a napi teljesítménye 0-140 MW volt, a szélerőművek beépített kapacitása 3200 MW, a napi összteljesítményük 28-260 MW.

(...) a naperőművek hatásfoka azon a napon 0-7,6 % között, a szélerőművek hatásfoka ugyanezen a napon 0,9-8,1 % között változott.

(...) Az országos hálózatra kapcsolva (...) ezek a „zöld játékok” jelentősen hozzájárulnak a villamos energia áremeléséhez.

Kedves európaiak! Kelltek ez nektek?

Meggondolandó mondatok.
Maradok kiváló tisztelettel.
Kelt 2023 márciusának utolsó napján

Petőfi Dömsödön

De hinni kezdem, hogy dicső napoknak

*Érjük maholnap fényes hajnalát
Midőn a népek mind fölemelik
A föld porába gázolt fejüket,
S végigmennydörgik a föld kerekén;*

„Legyünk rabokból ismét emberek”

Petőfi Sándor: *Levél Várady Antalhoz*, Dömsöd, 1846. május 22.

Dömsöd dajkálta az 1848. március 15-én elhangzott *Rabok legyünk, vagy szabadok?* sorsdöntő kérdés eszméjét, gondolatát, csaknem két évvel a magyar forradalom kitérőse előtt.

Dömsöd. Ősi település, a honfoglaló magyarok szállásterületéhez tartozott. A Csepel-szigetet határoló ráckevei Duna-ág partján terül el. A kunok már a tatár hordákkal együtt pusztítottak ezen a vidéken. Tatárjárásakor teljesen elpusztult, később újratelepült. 1280-ban történik okleveles említése IV. László egyik kiváltságlevelében.

Második említése: III. Endre (az utolsó Árpád-házi király) felesége, Fennenna királyné a Gumchud nevű földet a nyúlzigeti apácáknak adja.

1846-ban a település arról lett híres, hogy Petőfi szülei itt mentek tönkre véglegesen. De ezt nem lehet a dömsödiek számlájára írni. 1845. október 31-én lejárt Petrovicsék kunszentmiklósi mészárszékberlete, mely három évig tartott. Ugyanakkor Dunavacsén, majd Szalkszentmártonban is volt egyidejűleg mészárszék- és kocsmaberletük. Az 1846-os év elején a szalkszentmártoni berlet még fennállott. Petőfi szülei itt laktak, maga a költő is az 1845. év utolsó hónapjainak nagy részét, 1846 január és február hónapját s március első 10 napját is Szalkszentmártonban töltötte. Ez

időben minden versét itt írta. Petrovicsék 1846 áprilisában költöztek Dömsödre.

Az 1900-as évek elején Kéry Gyula Petőfi-kutató még olvashatta a dömsödiek tanács 1845. október 12-i ülésének jegyzőkönyvéből a Petrovics István bérlői vállalkozására vonatkozó szöveget, mely szerint 400 forintért kötötték meg a szerződést a mészárszék bérbeadásáról. (A II. világháború idején megsemmisült a község archívuma, s több más község irattára is, ahol a költő családja élt.)

A szerződés három évre szólt, november 1-jén lépett életbe. Dömsödre azonban csak 1846 tavaszán költöztek. Május elején már a költőt is Dömsödön találjuk.

A szerződésben előírt három évet azonban nem töltötték le, mert eladósodtak. Csillag Gábor kecskeméti kereskedőtől 725 váltó forintot vettek fel előlegül a dömsödiek mészárszékben ezután levágandó 51 darab marhabőr fejében. A megszábot határidőn belül csak 8 db marhabőrt tudtak a hitelezőnek leszállítani. Bekövetkezett a csőd. Az anyagi összeomlás már nyolc

tessen mindnyájunkat, de kiváltképpen urambátyámat! Vivát! Be kellett érjék ezzel a kurta köszöntővel. Petőfi, attól tartva, hogy megint „megdikciójtatják”, nem vett részt a tiszteletére rendezett „nyári disznótoros” vacsorán. Barátjával elvonnultak Kukucskáné vendégfogadó-féle házába. Ezt a kétszobás, csendes házat ismerte már, többször megszállt itt Vecsére menet és jövet, míg ott laktak szülei.

Petőfi dolgozni ment Dömsödre. Egész nap bent a házban írt, csak délben mentek ki barátjával, ebéde menet Petrovicsékhoz. Délután és este is teljesen elzárkóztak. A Petőfi-kutatók „első szájából” jegyezheték le a költő dömsödiek szereplését. Özv. Szabó Lajosné Karasi Julianna 1934-ben halt meg, 98 éves korában. Apja, Karasi István volt a tanító Dömsödön 1846-ban.

A 11 éves Juliska egy délután beállított Kukucskánéhoz. A szállóvendégek épp kimentek egy kis levegőzésre az udvarra. Petőfi megkérdezte a lányka nevét, majd azt mondta: Isten éltesen sokáig. Galilai Erzsike, akkor tízéves leányka, Petrovicsné megbízásából kisépregette a költő szobáját. Legtöbbet azonban a háziasszony, özv. Kovács Józsefné, azaz Kukucskáné tudott mesélni Petőfi Dömsödön töltött napjairól. Egyszer mikor kiment a költő a kapuba, ott haladt el Domokos Gábor, hajtottá ökreit. Odament Petőfihez, és kérte, hogy írjon róla verset. A költő nem szerette a tolazkodókat, kellemetlenkedőket, s azon helyben mondott neki egy rigmust.

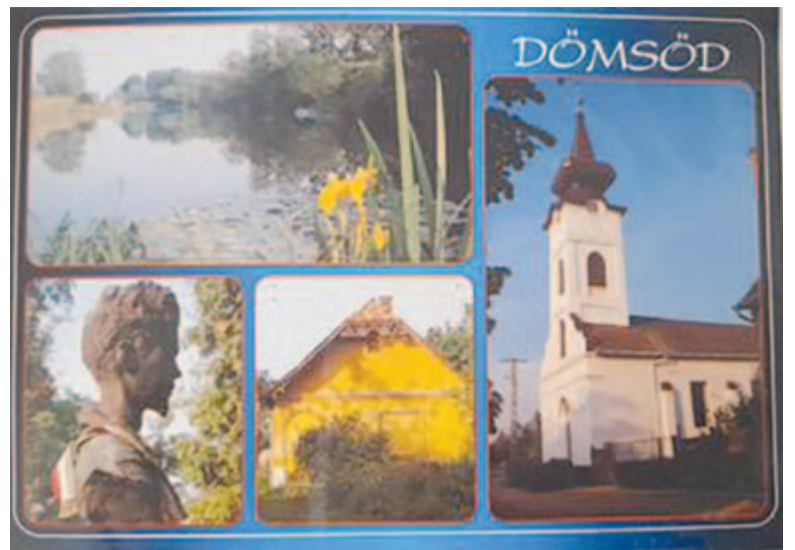
*Ez az utca homokos,
Itt lakik a Domokos,
Domokosnak,
Az okosnak,
Lóg a töke, mint a kosnak.*

Többet nem kérte Domokos a verset Petőfitől, de más sem.

Székely Károly 51 évig volt rektortanító Dömsödön. Vele állt meg beszélgetni néha. Az ő visszaemlékezései is fontos adatokat tartalmaztak a Petőfi-kutatók részére.

A költő életében Dömsöd jelentőségét két körülmény domborítja ki. Az első az, hogy hosszú ideig tartó pesszimizmus, világgyűlölet szakasza után magára talált. Itt írta meg első olyan lázongó versét, amely egyszerűen ráirányította az elnyomó hatalom titkosrendőrszervezetének a figyelmét. A Várady Antalnak írott verses levél csak 1870-ben jelent meg. Nemcsak visszautasította a cenzor, hanem a pesti rendőrfőnökhöz továbbította, onnan a bécsi rendőrnisztérium közvetítésével a birodalmi államtanácsig jutott. Azóta számon tartották ezt a „ropant veszélyes” költőt. Ebből a kis alföldi faluból röppentette fel először a forradalom szabad madarát. Itt fogalmazta meg első változatban azt a költői programot, melyet valamennyien ismerünk.

1846-ban épp mélyponton volt,

összezsugorodtak publikációs lehetőségei. *Száműztem magamat* című Dömsödön írott verse akkori hangulatát fejezi ki.

Végigtekintettem tulajdon sorsomon

És a világ során. Az és ez olyan sötét!

De egy héttel később írt levelében már így kiált fel: „Újjászülettem!” Tíz írotársával elhatározták, hogy Pesti Füzetek címmel lapot indítanak. Itt kissé felülvilágítva megírja a Füzetek számára a *Salgó* című terjedelmes, 572 soros, regényes témájú elbeszélő költeményt. A várromok iránt különös érdeklődéssel viseltető költő nagy elragadtatással ír a *Salgó* várról. „Oly rendkívüli helyen fekszik, hogy gondolatnak is örült volt oda építeni. Talán nem volt Magyarországon vár, mely oly közeli szomszédja lett volna a csillagoknak, mint *Salgó*: tekintetem mérföldeken, lelkem századokon túl barangolt.”

A vár megtekintése után egy évre írja meg ebben a kis alföldi faluban a középkori rabló-lovag világ idejébe helyezett történetet.

Ez az egyetlen Dömsödön írt vers, melynek kézírata a településen van. Petőfi Sándor Dömsödön nem lakott együtt szüleiével, mert ott kocsmá is volt, füstölő is, sokan jártak oda, zajos volt, nem tudott dolgozni. Aztán meg apjával is voltak nézeteltérései. Csak néhány napot töltött a szülőkkel együtt 1846. április 23-24-én, amikor odaköltöztek. Aztán felugrott Pestre, s mikor májusban megérkezett, barátjával már a Kukucskáné házában szállt meg. Ez a mai Petőfi-émlékház és múzeum. Kevés faluban van olyan Petőfi-kultusz, mint ott. Az öreg nádfedeles ház, melyben három hétig lakott, 1823-ban épült (a pince falába metszett évszám). 1958-60-ban sikerült megmenteni az összeomlásától. A múzeumot 1960. október 16-án nyitották meg. 1957-ben alakult meg a dömsödiek Petőfi Emlékbizottsága, melynek elnöke, majd később az emlékház igazgatója Szabó Lajos tanító, kinek nagyanyja volt Karasi Julianna. Ma mindkét ház eredeti formájában áll.

A múzeumban sok a tárgyi emlék. Sőt a kiskőrösi Petőfi-múzeum néhány bútordarabja is Dömsödről származik.

Ti meg dömsödiek, csak előre bátran!

Lelkével éljetez, nyomait járjátok,

S az ég kegyelmének teljes jóvoltában

A boldogság napját virrasztja föl rátok.

(A tábla elhelyezésekor elhangzott vers.)

Petőfi születésének 150. évfordulója alkalmával, 1973-ban Dömsöd központjában emlékparkot hoztak létre. A park közepén helyezték el Marton László szobrászművész Petőfi-mellszobrát.

De nemcsak ezek az emlékhelyek őrzik a költő emlékét Dömsödön, hanem a Petőfi-fa is: a Kis-Duna partján álló hatalmas tölgy.

A hagyomány szerint alatta írta *Piroslik már a levél* című versét. A dömsödiek tölgy a legnevezetesebb emlékfák egyike, melyet 1978. július 3-án egy óriási vihar kettészakított. A letört tölgyfaágából egy népi faragóművész három hatalmas szobrot faragott. Petőfi szobra mellé kifaragta édesapja és édesanyja arcát is, ugyanakkora nagyságban. Ezt a Petőfi-émlékhelyet 1980. március 15-én avatták föl.

Csösz Irma nyugdíjas óvónő,

Disznajó

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 1043.

Petőfi Epigramm című, 1839-beli írásából idézünk a fősorokban.

	1	SZELLEMI ALKOTÓ	RÓMAI 1100 RÓMAI CSÁSZÁR VOLT	... MARINO (TÖRPE-ÁLLAM)	KÍGYÓHANG	EGY-SZEMÉLYES MŰSOR
	N					I
		FRANCIA SZIGET	OROSZ VÁROS (TENGERNÉV)			
		SEBŐK ... (SZÍNÉSZNŐ)	ELADANDÓ PORTEKA			
HAMISAN JÁTSZIK	2	AZ ISZLAM KÖNYVE			ALÁ	
		ÓGÓRÓG PIACTÉR			HARUN AL ... (KALIFA)	
		FRANCIA ARANY		DÜLEDÉK		
		RUM-CSEPPKEI		SZINTÉN NE		
GYORS LÁBÚ KUTYA			AMERIKAI ÁLLAM (RÖV.)			NÉVELŐ
			ÖRLŐÜZEM			CSAK FÉLIG!
KÁRTYA-JÁTÉK			LUXEMBURGI VÁROS			
			PÉNZHOZAM			
AZ ARANY ... (SZTOEV)		AKKOR INDUL!		ŐSI SZAVUNK		
		AZ ARGON VEGYJELE		TERMÉSZETES, ELŐTAG		
A NÁTRIUM VEGYJELE		FINN-SVÉD SZIGET				FÉLSZI
... FAIR LADY (MUSICAL)		ÁLLÍTANAK RÓLA				MICSODA? (OROSZ)
		ZAMAT				IDEGEN RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
		NÉMET SZEMÉLY-NÉVMÁS				SZÁMSZ. TÉNY
ÉBRED			TÉTOVÁN MOTOZ			...DASZAJEV (OROSZ FOCIKAPUS)
			FEGERREL TÚZEL			
NAGY KAZAH TÓ			ANGOL DINASZTIA V.			
RÉG ÉLT ELŐD			SZOLMIZÁCIÓS HANG			
		VAN NEJE		A RÁDIUM VEGYJELE		OLASZ AUTÓJEL
		PECUNIA NON ... (A PÉNZ SZAGTALAN)		MEKKAI FEKETE KŐ		ÁLLATI FEKHELY
ANGOL FIÚ			INDÍTÉK		ISME	
			MAGASZTOS HANGÚ KÖLTEMÉNY		SEREG	
RANGJELZŐ ELŐTAG			NOBEL-D. VEGYÉSZ (GYÖRGY)			SKÁLA-HANG
			ENNEKI			FELÁRI!
			ERDŐVIDÉKI VÁROS			
			KILO (RÖV.)			
A VÁLTOZÁS IRÁNYA	Á					L. N. J.

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

					1	2	3	4	I	5	6	7	8	E
					9				10	10				
11	12	13	14	15			16		17			19	18	
19						20						21		
22						23		24			25			26
27					28			29		30				
31			32					33					34	
35		36			37			38		39	40			
A		41			42			43		44		45		
46	47				48					49		50		
I					Á					51				

VÍZSZINTES: 1. Az idézet első része. 9. Dies ... (A harag napja). 10. Elhajít. 11. Fónay Márta filmje. 16. Szegényes külsejű férfi. 18. Szolmizációs hang. 19. Görög betű. 20. Kevés van belőle. 21. Sportoló trikója. 22. Nagy hím állat. 23. Téli csapadék. 24. Latin és. 25. Don Quijote ... Mancha. 27. A bór, az oxigén és a jód vegyjele. 28. Barát (biz.). 30. Levegő. 31. Hatból kettő! 32. Harapásnyi étel. 33. Szólít. 34. Magad. 35. Katonai tömb. 37. Gabonát betakarító. 39. Szándékozik. 41. Kerül, van belőle. 43. Lengyel focisztár. 45. ... muri (Móricz Zs.). 46. Cseh traktormárka. 48. Súlyos járványokat okozó betegség. 50. Indíték. 51. Chateaubriand kisregénye.

FÜGGŐLEGES: 1. Svéd, olasz és osztrák gépkocsijel. 2. Német személynév. 3. Kis medve becézése. 4. Szakmáját kiválóan ismerő ember. 5. Este (olasz). 6. Angol rockegyüttes. 7. Római 1500. 8. Stendhal hőse (Julien). **11. Az idézet második része.** 12. Amely időponttól kezdve. 13. Számára. 14. Járom. 15. Kicsinyítő képző. 17. Az egyik őszi hónap (röv.). 20. Hatlábú élőlény. 21. Az összeadás szava. 23. Előbbre jut. 25. Hunyad megyei város. 26. Kettős kontinens. 28. Feltéve. 29. Törvényes minta. 30. Kínai hossz mérték. 32. Erősebbé tesz. 33. Szálloda. 34. Mindent learat. 36. A vizek városa Magyarországon. 38. Szamoai pénz. 40. Q. 42. A művészet latin neve. 44. Időmérő. 47. Felszeg! 48. Kilogramm (röv.). 49. Attól kezdve!

L. N. J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket április 13-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvasva George R. R. Martin amerikai író egyik művének a címét kapjuk. Könnyítésül egy betűt előre beírtunk.

VÍZSZINTES: 1. Virágcsokor – Fegyverraktár. 7. Arrafele! – A vanádium és az oxigén vegyjele. 8. A pelikán ... (Sumonyi Zoltán) – Bázis. 9. Kérdő névmás – Toboz közepe! 11. Lócsemege – ÖSA. 12. Női név – Gyors vadászkutya. 14. Zambiai és kubai gépkocsijelzés – Német személyes névmás. 15. Tojásdad – Enyveskező. 18. Fukar nép – Tanít. 19. Egyik csillagjegy – Szabásminta. 22. Páratlan relé! – A jód és a foszfor vegyjele. 23. Nem engedélyez – Hámpikkely, elhalt bőrszövet. 25. Ajtót szélesre kinyit – Hiba része! 27. Mező – Talajdarab! 28. Vasőtűz – Serleg. 30. Tiltószó – Nyomás jele a fizikában. 31. Talizmán, kabala – Szakosztály.

FÜGGŐLEGES: 1. Közkatoná – Kozmetikumárka. 2. Kezdőpont – Gépember. 3. Helyhatározó rag – Evezni kezd! 4. Szemlél, mustrál – Eleven, létező. 5. Tol – Vízözön. 6. Zugkocsma, csapszék – Amerikai indián törzs. 10. Szláv nép – Messzeség. 13. Létrehoz – Függővé válik. 16. Nyüszít, fájdalmasan ordít – Édes szeszes ital. 17. Vallásos elmélyülés – „Fekete” kontinens. 20. Szerzetesnő – Képeskönyv. 21. Elgondolás, meglátás – Anyakönyvez. 24. Lira – Takarmánynövény-féle. 26. Hajdanán – Egyik szülő, argóban. 29. Rangjelző szó – Patás állat.

Koncz Erzsébet

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		A
17		18				
19	20					21
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

A MÁRCIUSI ÉVFORDULÓK (3.) című pályázat nyertesei:

Fülöp Éva,
Marosvásárhely, Építők sétány
Tóth Tünde,
Marosvásárhely, Armoniei u.

A pályázati rejtvény megfejtése:

HIRSCHLER; TÉGLÁS; PANKL; BESSEMER; ZSIGMONDY; PESTY; REGER; GOTTLIEB; SZILÁGYI; ÖRY
Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések a március 24-i számból:

Ikrek:
A skarlát betű

Skandi:
Az ember tragédiája; Lantvirágok; ... végnapjai

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

Megválasztották a pedagógusszövetség megyei vezetőségét

Szomorú adatok a diáklétszámról

Március 27-én tartották a Bolyai középiskolában a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségének megyei tisztújító küldöttgyűlését, amelyen az elmúlt négy év tevékenységét vették számba, és megújították a vezetőséget, amely Maros megyét fogja képviselni az áprilisi végi országos választáson. Az ülésen az országos vezetőséget Burus-Siklódi Botond elnök és Ferencz Salamon Alpár szakmai alelnök képviselte. A megyei szervezet élére újraavasztották Horváth Gabriellát (fotó), a Bolyai Farkas Elméleti Líceum kémiatanárnőjét. Őt kértük meg, hogy foglalja össze a közgyűlésen elhangzottakat.

Bodolai Gyöngyi

Miután a tanintézményekben és a körzetekben egy kivételével (Segesvár) lezajlottak a beszámoló és a választások, a hét körzetben és Vásárhelyen megválasztott elnökök és küldöttek közül 77-en vettek részt a megyei tisztújító ülésen.

Minden résztvevő írásban is kézhez kapta a négy év során a megyében végzett tevékenység összefoglalóját. Ebben első helyen az érdekvédelem területén kifejtett munka állt: tiltakozások, állásfoglalások, beadványok az oktatásügyet érintő legfontosabb problémákban, szolidaritási nyilatkozatok formájában.

A magyar kormány a 2017 óta zajló óvodafejlesztési program szervezésével és lebonyolításával a pedagógusszövetséget bízta meg. Megyénkben 32 játszótér telepítésére és 41 oktatástechnológiai felszerelésre lehetett pályázni. A marosvásárhelyi 14 játszótér telepítésének elakadásakor Tamási Zsolt városi tanácsos nyújtott segítséget. A megye óvodái Magyar népmesék csomagot kaptak, 18 óvodapedagógus Csíkszeredában az alternatív pedagógiáról szervezett képzésen vett részt.

Az évközi, a Bolyai Nyári Akadémia (BNYA) és a Magyarországon szervezett képzésekről folyamatosan tájékoztatták a tagságot. Legutóbb idén az elmúlt napokban tartottak továbbképzést a Maros megyei pedagógusoknak Élmenypedagógia az iskolában címmel, amit szükség esetén megismételnek. A legismertebb, legtöbb résztvevővel zajló továbbképző kémiatanfolyamot több mint húsz éven át Horváth Gabriella szervezte – hangzott el a beszámolóban. Nagy volt az igény a magyarországi tanfolyamok iránt is, amelyre a részvételt a megyei elnökség bírálta el, és legfontosabb szempontnak az érvényes tagságot tekintették. A megyei elnök ezúttal szóban is megfogalmazta a kérését, hogy az okleveleket vegyék át a pedagógusok, akik még nem tették meg, mert a közeljövőben szükségük lehet rá.

Beszámoló hangzott el a pedagógusok munkáját elismerő kitüntetés-

sekről. Minden páratlan évben Ezüstgyopár díjra lehet javasolni azokat a pedagógusokat, akik például értékes életműjük során munkásságukkal maradandó értéket teremtettek. A javaslatokat az ide kiírást követően iskolavezetőktől, kollégáktól, szakfelügyelőktől várják május 15-ig.

Páros években az Apáczai-díjat osztja ki a pályázóknak a szövetség tudományos tanácsa. Megyénkben többen részesültek elismerésben. A díjat László János nyugalmazott magyar szakos tanár, az ezüst és arany fokozatot is Borsos Szabolcs filozófianár vehette át.

A Pedagógus Szolgálati Emlékéremet azok a nyugdíjba vonuló pedagógusok kapják, akik legalább 25 évet dolgoztak az oktatásban, kiemelkedő munkát végezve. Az elismerést tavalytól az anyaországi belügyminisztérium adja, megyénkben eddig 46-an vehették át. A jelöléseket május 1-ig kell beküldeni.

A diákoknak szóló legismertebb és legrégebbi díj évente a Mákvirág, amelyre a IX–XII.-esek pályázhatnak, amit a megyei elnökség bírál el, és évfolyamonként minden megyéből egy-egy diák részesülhet a díjban.

A Kós Károly-díjat magyar nyelv és irodalomból, valamint az anyanyelvápolás terén kiemelkedő eredményt elért középiskolás diák pályázhatja meg, minden évfolyamon egy díjat osztanak ki országos viszonylatban. Hasonlóak a feltételek a matematikában elért teljesítményért járó Bolyai Farkas-díj esetében is. A döntés a szaktanárokból álló országos bizottság hatáskörébe tartozik.

A Szülőföldön magyarul pályázat lebonyolítását is az RMPSZ központi irodája végzi. A szövetség igyekszik segítséget adni a hozzá forduló pedagógusoknak, szülőknél. Sajnos a pályázók száma egyre kevesebb, szomorú statisztika, hogy az elmúlt tíz évben a magyarul tanuló pályázók száma hatezerrel csökkent megyénkben.

rajz, földtan versenyt VII–VIII. osztályos diákoknak, aminek a megyei fordulója a Bolyai iskolában zajlik. A szövetség partner az Örökségünk őrei, a TUDEK, valamint a népdal- és nótaverseny szervezésében is.

Az elmúlt időszakban két jelentős országos esemény házigazdája volt a Maros megyei szervezet: 2021-ben a VIII. ünnepélyes tanérvnyitót a küküllődombói unitárius templomban tartották Dicső körzet pedagógusainak a segítségével.

2022 májusában a Kultúrpalotában köszöntötték ünnepi műsorral a szövetség megalakulásának 30. évfordulóját, amelyen a Kárpát-medence pedagógusszövetségeinek a képviselői is jelen voltak. Az évfordulóra készült el a szövetség címeres zászlaja. Ez alkalommal emléklappal és emlékéremmel ismerték el a pedagógusoknak a szövetségben kifejtett tevékenységét.

A szavatai Domokos Kázmér Líceum a házigazdája, a megyei szövetség a támogatója az évente megszervezett Educatio Kupa elnevezésű országos teremfoci-bajnokságnak, amelyen határon túliak is részt vesznek.

További tevékenységek: érettségi felkészítő diákoknak, a Határtalanul pályázati lehetőség továbbítása, „jó tanuló, jó sportoló” pályázatok elbírálása, SULI TV-8 vizsgafelkészítő sorozat kezdeményezése, 2021-ben a Láthatatlanná tevő maszk című Kárpát-medencei mesegyűjtemény bemutatójának megszervezése.

A megyei elnök beszámolt a megyei tanfelügyelőséggel való – kölcsönösen jó – kapcsolattartásról. Ennek keretében minden évben meghívják a megye magyar igazgatóit a következő tanév beiskolázási tervének a megbeszélésére. Ezenkívül pedig a pedagógusokat rendszeresen tájékoztatják az iskolákat érintő fontos eseményekről, pályázati lehetőségekről, igazolásokról azoknak a kollégáknak, akiknek szükségük van bizonyítani, hogy egy szakmai szervezet tagjai. A tagok nyilvántartása 2021-től elektronikus úton történik, ezért regisztrálnia kell annak, aki még nem tette meg. A tagság száma megyénkben 800 körül van.

A tevékenységi és pénzügyi be-

számoló elfogadása után következett a választás. Ettől kezdve Burus-Siklódi Botond vette át az ülés vezetését, aki elégedettségét hangsúlyozta a Maros megyei vezetőség munkájával kapcsolatban, és kifejezte reményét, hogy továbbra is a régi elnök marad a megyei szervezet élén. Az elhangzott javaslatok is ezt az óhaját erősítették meg, majd a résztvevők egyöntetűen Horváth Gabriellára szavaztak, aki megköszönte a jelölést és a bizalmat, majd ígéretet tett, hogy nem fogja „rosszszabbul” vezetni a szervezetet. A 11 tagú elnökségben hét helyet a körzetekben megválasztott területi elnökök töltenek be: Dénes József, Pataki László, Aszalos Rozália, Szabó Csilla, Kátai Judit, Vass Ferenc és akit majd Segesvárról jelölnek. A Marosvásárhelynek járó további három helyre az elnökségben Mihály Istvánt, a Református Kollégium tanárát (aki továbbra is gazdasági felelőse marad a szövetségnek), Jakab Irma Tünde tanárt, a Bolyai líceum igazgatóhelyettesét és Benedek Zsolt tanárt, a Református Kollégium igazgatóját választották. Az alelnököt a megválasztott vezetőség tagjai közül jelölik ki.

Következett a küldöttség kijelölése, amely a megyei szövetséget fogja képviselni az országos tisztújító ülésen, ami végül is a megválasztott megyei elnökség tagjaiból áll.

Ismételt hozzászólásában Burus-Siklódi Botond bemutatta az országos elnökség azon tagjait, akik vállalnak még egy mandátumot, amennyiben javasolják és megszavazzák őket az áprilisi országos küldöttgyűlésen, továbbá az új javaslatokat. Az elnökön kívül a két alelnöki tisztségre Ferenc Salamon Alpárt és Tamási Zsoltot, a Bolyai iskola aligazgatóját javasolják. A három régiós alelnöknek Kiss Imre Kovászna megyei főtanfelügyelőt, közép-erdélyi alelnöknek Szöcs Ildikót, a nagyenyedi kollégium igazgatóját, partiumi alelnöknek a temesvári Halász Ferenc tanárt javasolják. A javaslatokat elfogadta a Maros megyei küldöttgyűlés, de valójában az országos tisztújító közgyűlésen elhangzó javaslatokat veszik tekintetbe.

Ősszel felújított iskolában kezdenének

Másfél éve kezdődött el két iskola felújítása Backamadaras községben. Az előljáró fájjalja, hogy a tavaly nyáron nem haladtak a munkálatokkal, de reméli, a tavasszal behozzák a lemaradást, mert más okból is igyekezni kell vele.

Gligor Róbert László

A községben két iskolaépület korszerűsítése történik európai alapokból: a backamadaras Kis Gergely Általános Iskoláé és a szentgericei elemi iskoláé és óvodáé. Madarason előrehaladott állapotban vannak a munkálatok, az épület új tetőzetet és nyílászárókat kapott, új központi fűtés, padlózat van, az épület hőszigetelése is befejeződik, festettek. Már csak a lámpatesteket kell felszerelni – ecsetelte látogatásunkkor Szócs Antal polgármester a beruházás állapotát. Ha befejezik, informatika-, fizika- és kémia laboratóriumot hoznak létre, okostáblákkal, kivetítőkkel szerelik fel az osztálytermeket a projekt részeként. Erre most folyik a közbeszerzés.

Szentgericén bővíteni kellett az épületet, hogy a kazánháznak és a mosdóknak is helye legyen. Itt még

vannak elmaradt munkák, de remélik, hogy a tavasszal behozzák a lemaradást.

A beruházást a Regionális Operatív Program keretében európai alapokból finanszírozza a központi fejlesztési régió. A támogatás értéke 4,5 millió lej, ehhez a községnek legalább 800 ezer lejes önrésszel kell hozzájárulnia, mert Szentgericén az épület óvodarészének felújítása részét képezi ugyan a tervnek, de a finanszírozásnak nem, ezért a község költségvetését terheli. A két iskola felújítása tavalyelőtt ősszel kezdődött el, a kivitelezéssel elégedett polgármester viszont nem örül annak, hogy a tavaly nyáron lelassultak a munkálatok, ezért most igyekezni kell, hogy a nyári vakációban mindkét épületet átadhassák. Nemcsak azért, hogy az új tanévet már itt kezdjék a gyerekek, hanem azért is, mert Backamadarason egymásra torlódott két beruházás.

Teremhiány miatt a tanulók egy részét a kultúrotthonba, a másik részét a sportbázis épületébe kellett költöztetni. A kultúrotthonba szállították át az iskolai bútort az egy részét, illetve a kellekeket is, viszont az önkormányzat megnyert egy pályázatot az országos helyreállítási alaptól, és aláírt egy támo-

gatási szerződést a madarasi kultúrotthon felújítására. Ezért most sürgőssé vált az iskola befejezése és az osztályok visszaköltöztetése, hiszen a művelődési otthon felújítását is mihamarabb el kell kezdeni.

Nem érintette negatívan az oktatási folyamatot a költözködés és a helyszínváltás – állapította meg Incze Levente községi iskolaigazgató. Legalábbis a napokban zajlott szimulációs vizsga eredményei ezt mutatják. Madarason a két elemi osztályt a tágas óvodaépületben helyezték el, két-két felső tagozatos osztály került a sportbázishoz és a kultúrotthonba, de ott is megfelelőek a körülmények, szinte ugyanaz a kényelem, saját fűtés, mosdók vannak. Szentgericén az óvodai csoport és a két elemi osztály a művelődési otthon emeletén kapott helyet, itt is kényelmes, világos termekben tanulhatnak, sőt jobb körülmények között, mint az iskolaépületben ezelőtt, az óvoda például két tágas termet használhat. Az adminisztrációs munkát ugyan megnehezíti, hogy különböző helyekre, több épületbe kellett költözni, de nincs okuk a panaszra, és tartják az oktatás színvonalát – értékelte a helyzetet az igazgató.

A nyáron át szeretnék adni az épületeket

Fotó: Gligor Róbert László

Közlemény

a szászrégeni Kórház utca 11. szám alatti 2. sz. ingatlan és a hozzá tartozó – Szászrégen magánterületét képező – terület nyilvános árverésen történő eladásáról

a) **Az eladó:** Szászrégen önkormányzata, székhelye: Szászrégen, Petru Maior tér 41. szám, Maros megye, adószám: 3675258, postai irányítószám: 545300, telefon/fax: 0265-511-112, 0265-512-542, e-mail: office@primariareghin.ro.

b) **Az eladás tárgya, leírása:** 2. számú ingatlan, telekkönyvszáma 64069-C1-U2/Szászrégen, kataszterszáma 64069-C1-U2, a C1 építmény földszintjén, 44,54 négyzetméteres beépített felületű garázs (36,72 négyzetméteres hasznos felület), 29,37 négyzetméter/182 négyzetméter résszel, illetve 36,72 m²/248,40 m² közös résszel. A Kórház utca 11. sz. alatti 1. és 2. sz. ingatlan, valamint a hozzá tartozó, Szászrégen magánterületét képező terület eladása a 2022. 11. 28-i 268. számú helyi tanácsi határozat alapján, a dokumentáció szerint történik, jogalap: 2019. 07. 03./57. sz. sürgősségi kormányrendelet.

c) **A dokumentáció átvehető** a Szászrégeni Polgármesteri Hivatal 24-es irodájában, a köz- és magánterület-kezelési osztályon, hétfőn, kedden, csütörtökön 8–16, szerdán 8–18.30, pénteken 8–13.30 óra között. A dokumentáció az iktatóban benyújtandó írásbeli kérelem és 30 lej befizetése alapján igényelhető.

A részvételi garancia a felmérés alapján megállapított kikiáltási ár 10%-a, 4.300 lej (héa nélkül), az intézmény pénztárában fizethető be vagy fizetési megbízással Szászrégen önkormányzatának a helyi Kincstárban nyitott RO68TREZ4775006XXX000106 számú számlájára, adószám: 3675258.

d) **Árak:** a 2. számú ingatlan és a hozzá tartozó terület – telekkönyvszáma 64069-C1-U2/Szászrégen, kataszterszáma 64069-C1-U2 – kikiáltási ára 43.000 lej (nem tartalmazza a héát), az ANEVAR felmérési jelentés alapján.

e) **A pontosításkérés határideje:** 2023. 04. 11., 15 óra.

f) **Az ajánlatok benyújtásának határideje és helye:** 2023. 04. 21., 10 óra, szászrégeni városháza, közönségtájékoztató iroda (iktató). Az ajánlatokat egy példányban, két lezárt borítékban kell benyújtani, egy külső és egy belső borítékban.

g) **Az ajánlatok felbontásának helye és időpontja:** szászrégeni városháza, gyűlésterem – első emelet, 2023. 04. 21., 11 óra.

h) **A jogviták rendezésére illetékes intézmény neve, címe, fax- és e-mail-címe:** Marosvásárhelyi Törvényszék, a közigazgatási peres ügyek osztálya, 1918. December 1. út 250-254. sz., telefon: 0265-260-323, fax: 0265-267-856, e-mail: tr-mures-reg@jus.ro

i) Jelen közlemény elküldésének időpontja az illetékes intézményeknek megjelentetés végett: 2023. 03. 28.

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

RABLAPROGRAMBA illő autót vásárolok, az elszállítását és forgalomból való törlesztést vállalom. Tel. 0748-882-828. (19159-I)

VESZEK régi képeket, képkereteket, antik bútorokat, porcelántárgyakat stb. Tel. 0731-309-733. (19018-I)

TÚZIFA eladó: bükk és gyertyán, házhoz szállítva. Tel. 0757-626-019. (19108)

ELADÓ 10 ha termőföld Szentpál községben. Tel. 0740-527-205. (19094)

GARÁZS eladó a Kárpátok sétányon, a 35-ös tömbház mellett. Tel. 0740-314-512. (19137-I)

RONCSAUTÓ-PROGRAM 2023

Eladná régi autóját? Most lehetősége van LEADNI akkor is, ha NEM kíván új autót vásárolni. Szállítást, forgalomból kiíratást és helyben fizetést vállalunk! Információért hívjon a 0741-022-199-es számon. (sz.)

ELADÓ sírhely a marosvásárhelyi katolikus temetőben. Tel. 0755-681-494. (19241)

ELADÓ tűzifa. Tel. 0756-400-258. (19208)

ELADÓ 110-120 kg-os disznó. Tel. 0753-820-829. (19231-I)

KORONKÁBAN eladók belterületek. Tel. 0740-310-168. (19233-I)

(Folytatás a 19. oldalon)

Targu Mures
Marosvásárhely

Életbe léptettük Marosvásárhely Megyei Jogú Város levegőminőségi tervét

A törvényes kötelezettségek értelmében Marosvásárhely Megyei Jogú Város Helyi Önkormányzata tájékoztatja a lakosságot, hogy a városban a PM10 határértéknél magasabb értéket mértek. Így Marosvásárhelyt a PM10 részecskeszennyezettség (a szálló por: a 10 mikrométer alatti átmérőjű, levegőben lebegő szilárd és folyékony részecskék, úgynevezett aeroszolok) tekintetében az I. levegővédelmi kategóriába sorolták.

Marosvásárhelynek a városi és városagglomerációs övezetek I. levegővédelmi kategóriájába történő besorolása a helyhez kötött mérőállomásokat alkalmazó országos települési levegőminőségi vizsgálat adatain alapszik.

Az adatokat az Országos Levegőminőség-mérő Hálózathoz tartozó és a központi környezetvédelmi hatóság által kezelt mérőállomások regisztrálták.

Moldovan Florian,
a Közterület-fenntartó Vállalat igazgatója

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (67083-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (67083-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balszamoszás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67049-I)

BIZTONSÁGTECHNIKAI MUNKATÁRSAT, VILLANYSZERELŐT és/vagy alapfokú villanszerelői tudással rendelkező személyt alkalmazunk, akár nyugdíjasokat is. Önéletrajzot az angajez.el@gmail.com e-mail-címre várunk. (p-I)

ÜGYINTÉZÉS. CÉGEK, EGYESÜLETEK alapítása. Tel. 0729-567-876. (19138-I)

A TIMKO PÉKSÉG alkalmaz MUNKATÁRSAT üzleteibe és a termelésbe. Tapasztalat nem szükséges, szívesen betanítunk. Érdeklődni a következő telefonszámon lehet: 0756-128-310. (67143-I)

B KATEGÓRIÁS hajtási jogosítvánnyal rendelkező személyt ALKALMAZUNK árukihordásra. Tel. 0728-169-805, 0722-383-216. (67148-I)

RENDELÉSRE BÚTORT KÉSZÍTEK. Tel. 0748-691-858. (67150-I)

(Folytatás a 18. oldalról)

GYERMEKMÉRETŰ, használt, jó állapotban levő gitárt veszek. Tel. 0744-692-841. (-)

ELADÓ gyümölcspálinka, 30 lej litere, és jó karban levő négy nyári gumi (195/65/R15) felnistül, 400 lej. Tel. 0747-902-450. (19251-I)

500 LITER kitűnő minőségű nemeszőlő-bor eladó. Ára: 10 lej/liter. Tel. 0770-954-269. (19261-I)

LAKÁS

KIADÓ másfél szobás, bútorozatlan garzonlakás hosszú távra a Kárpátok sétányon. Tel. 0749-425-152. (18942)

MÁJUS 1-jétől hosszú időre bérelnék udvaros garázst + egyszoba-konyha-fürdőt bútor nélkül. Tel. 0746-014-060. (19116)

ELADÓ 2 szobás tömbházlakás II. emeleten a Moldovei utcában. Tel. 0743-398-720. (19091-I)

ELADÓ 40 m²-es, második emeleti tömbházlakás (két szoba, konyha, fürdőszoba, terasz) az Ady Endre negyedben. Tel. 0770-226-199. (19177-I)

MINDENFÉLE

ASSZONYT keresek egy 94 éves, ágyban fekvő nő gondozására (Pampers pelenka használata, tisztába tevés, fürdetés, minimális házimunka), Marosvásárhelyen, a II-es Számú Poliklinika mellett. Tel. 0744-555-917. (19230)

MAROSVÁSÁRHELYRE keresek takarítónőt, mosónőt, vízszerezőt, gázszerezőt és asztalost. Tel. 0787-865-051, 0265/269-045. (19161-I)

IDŐSGONDOZÁST vállalom napi 8 órában. Tel. 0755-468-183. (19240-I)

CÉG 10% kedvezménnyel vállalom háztetőkészítést, tetőjavítást, cserépforgatást, építkezési, beltéri munkát stb. Tel. 0774-574-527. (18875)

FAMETSZÉS, favágás, permetezés. Tel. 0770-621-920. (18875)

MINDENFÉLE bútor készítését vállalom PAL-ból és MDF-ből. Bő színválaszték. Az üzletben többféle minőségi kanapét forgalmazunk, különböző méretben lehet rendelni. Biztosítjuk a szállítást és a szerelést. Tel. 0740-095-192, 0740-630-529. (18872-I)

TERMOPÁN ajtók, ablakok javítása, szűnyogháló, rolók szerelése. Tel. 0771-383-725. (18695)

FUVART, bútorhordást vállalom személyzettel, külföldre is, törmelékiszállítás, valamint csomagszállítást Budapestre. Tel. 0749-543-104. (17732-I)

VÁLLALUNK tetőjavítást, tetőkészítést, belső építkezési munkát. Tel. 0749-543-104. (12995-I)

TÉVÉ-, MOSÓGÉPJAVÍTÁS a kliens lakásán. Tel. 0740-527-205. (19093)

LÉPCSŐHÁZFESTÉST vállalom. Tel. 0771-605-189. (19209-I)

In memoriam dr. SZÖVÉRFY VERONIKA
született dr. LAZA VERONIKA

Búcsúzom dr. SZÖVÉRFY VERONIKA orvoskollégámtól Seneca gondolataival:

„A halál törvény, nem büntetés.”

1960-tól évfolyamtársam volt a marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Tudományegyetemen.

Ő korrekt, a jó iránt elkötelezett, őszinte, szívélyes jó barát és kolléga volt.

Ez az energia hitéből, lelkiismeretéből, emberszeretetéből fakadt.

Isten jó szociális érzékenységgel áldotta meg. Ezekkel a talentumokkal jól sáfárkodott.

2014-ben vonult nyugdíjba, de a barátságunk mindvégig megmaradt. Az élet értéke nem kiterjedésében, hanem megvalósításában rejlik. Hiszen mindent kölcsönbe kaptunk, csupán a haszonélvezeti jog a miénk. Ezzel a lehetőséggel Ő mesterien gazdálkodott.

„Csak azok halnak meg, akik egész életükben nem csináltak semmit. Aki tett valamit, nem magáért, hanem másokért, mindenkiért, az megmarad.”

(Szabó Magda)

Meggyászoljuk és együtt sírunk az Őt siratókkal.

Isten veled, VERA! Hitünk szerint találkozunk.

Et lux perpetua luceat ei.

Dr. Szövérfy Rozália,

dr. Szövérfy Csaba, dr. Szövérfy Csilla. (19239-I)

A NORALEX Monumente Funerare előnyös áron, 5.800 lejért készíti sírkereteket. Az ár mindent tartalmaz. Tel. 0752-643-455. (19089)

AUTOMATA MOSÓGÉPEK, MOSOGATÓGÉPEK, ruhaszárítók, hűtőszekrények, porszívók, gáz- és villanykályhák javítását vállaljuk az ügyfél lakásán, bárhol Maros megyében. Kelemen szerviz. Tel. 0265/243-294, 0745-560-092. (19087)

MAGÁNSZEMÉLY vállal javítást, festést, padlócsenpep-lerakást, tetőjavítást, polisztrén-burkolást. Tel. 0743-512-168. (19174)

VÁLLALUNK: tetőfedést, tetőjavítást, tetőfelújítást cserepes lemezzel, trapéz lemezzel, meglévő tetőhéjazat átrakását, kúpcserép-malterozást, bádogosmunkát. Tel. 0740-364-534. (19065-I)

VÁLLALUNK: bádogosmunkát, tetőfedést Lindab lemezzel, ácsmunkát, kisebb-nagyobb építkezési munkát. Garantált minőség, korrekt árak. Tel. 0756-452-584, Nagy Tamás. (19252-I)

VÁLLALUNK: háztetőkészítést cserépből vagy lemezből, hidroizolációt, meszelést és bármilyen javítást. Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény. Tel. 0756-825-935, Csaba. (19255-I)

KERÍTÉST készítünk, javítunk, házbontást vállalom. Tel. 0774-574-527. (19259)

TAKARÍTUNK, elszállítunk bútort, törmelékét, begyűjtünk ócskavasat, vállalom a szállítást is. Tel. 0747-816-052. (19173)

MEGEMLEKÉZÉS

Szomorú szívvel emlékezünk a drága jó feleségre, szerető édesanyára, gondoskodó nagymamára, CSÁTHI IRÉNRE halálának nyolcadik évfordulóján. Emléke legyen áldott! A szerető család. (19250-I)

Szívemben örökké tartó mély fájdalommal emlékezem április 3-án drága férjemre, a deményházi születésű BALOGH JÓZSEFRE halálának 14. évfordulóján. Emléke örökké él szívemben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Özvegye, Magdi. (19214-I)

Mély fájdalommal, soha nem múló szeretettel és a hiány leküzdhetetlen érzésével emlékezünk március 31-én a lőrcinrévei születésű NAGY MIHÁLY volt tűzoltó őrnagyra halálának harmadik évfordulóján. Áldott emlékét örökre őrzi felesége, lánya, veje, két unokája és három dédunokája. (19216-I)

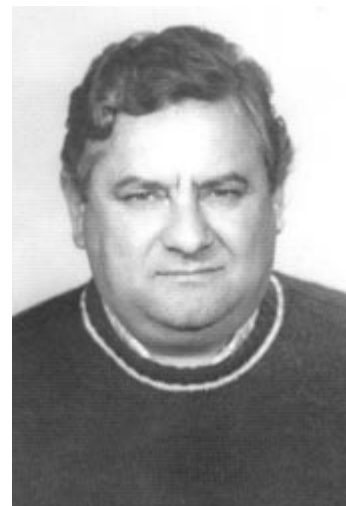
ELHALÁLOZÁS

Fájdalommal, de Isten akaratát elfogadva tudatjuk, hogy **LAPOHOS ANDRÁS** református lelkész, mediátor, pedagógus 2023. március 24-én, 63 éves korában hazatért Megváltó Urához. A felejtethetlen és szeretett férjtől, édesapától 2023. április 3-án, hétfőn 11 órakor veszünk végső búcsút a mezőtúri Felsőrészi temetőben, a református egyház szertartása szerint. Emléke szívünkben örökké él. A gyászoló család. (19266)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett unokatestvér, **ERDŐS ILONA** életének 72. évében hirtelen elhunyt. Temetése 2023. április 3-án, hétfőn 13 órakor lesz a koronkai temetőben. Nyugalma legyen csendes! Gyászoló unokatestvérei. (19264)

Itthagytál mindent, amiért küzdöttél, elváltál azoktól, akiket szeretted. Csendesen elmentél, mint a lenyugvó nap, de szívünkben élsz, és örökre ott maradsz. Szívünkben örökké tartó mély fájdalommal emlékezünk április 4-én

HORVÁTH JÁNOSRA halálának 3. évfordulóján. Emléke tovább él szívünkben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Felesége, lánya, fia, veje, menyee, unokái és dédunokája, valamint nevelőapja. (19245-I)

Soha el nem múló fájdalommal emlékezünk életünk legszomorúbb napjára, április 3-ára, amikor fiunk, **ifj. BALOG LAJOS** (Szuttyi) már tizenegy éve eltávozott közülünk. Emlékét örökké őrizzük. Nyugodj békében! Szülei, testvérei, rokonai, ismerősei. (19223)

Elmentél tőlünk egy csendes hajlalon, köszönni nem volt alkalom. Az idő nem gyógyítja sebeinket, mert te igazán szeretted minket. Fájó szívvel emlékezünk **OGNEAN VIORELRE** halálának 2. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! A szeretet soha nem hal meg. Szerettei. (19235)

„Elmentem tőletek, nem tudtam búcsúzni. Nem volt időm arra, el kellett indulni. Szívetekben hagyom emlékem örökre, ha látni akartok, nézzetek az égre.” Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesapa, nagypapa, após, nagybácsi, apatárs, sógor, rokon, szomszéd és jó barát, **TEMESVÁRI JÓZSEF** az Imatex volt technikus 2023. március 28-án, 83 éves korában, búcsú nélkül, hirtelen távozott szerettei köréből. Temetése március 31-én, pénteken 13 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben, református szertartás szerint. Nyugodjál békében! Áldott emléked szívünkben örökké él. Búcsúznak tőle szeretett leányai családjukkal együtt és imádtott unokája. (19249-I)

Szomorú szívvel búcsúzunk drága nagybátyánktól, **TEMESVÁRI JÓZSEFTŐL.** Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Mónika, Anna, Csenge és Huni. (19237)

Szomorú szívvel búcsúzunk **ERDŐS ILONKA** nénitől, aki életének 72. évében hirtelen elhunyt. „Isten vigyázzon Rád Lényed egészében. Csendes pihenés várjon Rád, Nyugodjál békében!” – drága INIKA! (Fülöp Gyuszi – Búcsú) A gyászoló Sántha család. (19265-I)

Szívünk mély fájdalmával tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagypapa, sógor, testvér, szomszéd, barát és volt munkatárs, **LUKITS HANS MILÁN** március 28-án, életének 77. évében megpihent. Drága halottunk temetése március 31-én, pénteken délután 3 órakor lesz a katolikus temetőben. A gyászoló család. (19267)

SMART ELECTRIC BUS Centru - Foter

Circulă pe următoarele linii
Az alábbi járatokon közlekedik

12	20	18
17	23	4

Primăria Municipiului
Târgu Mureș
Marosvásárhely
Polgármesteri Hivatala

Tudtad-e? A város vadiúj Solaris buszai már közlekednek a fontosabb útvonalakon.

A Dicsőszentmártoni Adó- és Pénzügyi Osztály közleménye

2023. április 12-én 12 órai kezdettel az intézmény Köztársaság utca 30. szám alatti székhelyén nyilvános árverést szervez az alábbi ingatlan és ingó javak értékesítésére:

- 4400 négyzetméteres beltelek, telekkönyvszáma 51356, Dicsőszentmárton, kikiáltási ár: 13.723 lej;
- Seat Altea személygépkocsi, 2007-es gyártású, kikiáltási ár: 10.200 lej;
- Ford Fusion személygépkocsi, 2002-es gyártású, kikiáltási ár: 6.041 lej;
- Iveco 35C14 haszonjármű, 2006-os gyártású, kikiáltási ár: 12.288 lej;
- Egytengelyes Stema M félpótkocsi, 2010-es gyártású, kikiáltási ár: 2.704 lej;
- Dacia Duster személygépkocsi, 2013-as gyártású, kikiáltási ár: 25.532 lej;
- Peugeot Partner személygépkocsi, 2004-es gyártású, kikiáltási ár: 5.407 lej;
- Dacia Logan személygépkocsi, 2006-os gyártású, kikiáltási ár: 9.831 lej;
- De Rema TA utánfutó, 2007-es gyártmány, rendszáma MS-10-DPS, kikiáltási ár 10.880 lej;
- Wiese TA 18 sp utánfutó, 2007-es gyártású, rendszáma MS-24-DPS, kikiáltási ár 11.622 lej;
- De Rema Zanot Tap-105 típusú utánfutó, 2006-os gyártmány, rendszáma MS-15-DPS, kikiáltási ár 10.880 lej; az árak nem tartalmazzák a héát.

A pénzügyi eljárási törvénykönyvre vonatkozó 2015. évi 207-es törvény 250. cikkelye 4. bekezdésének i) pontjánál szereplő előírások értelmében felkérjük mindazokat, akik valamilyen címen jogot formálnak a meghirdetett javakra, hogy értesítsék erről a végrehajtót az árverés időpontja előtt.

A fent említett jogszabály 250. cikkelye 4. bekezdésének j) pontja, valamint 7. bekezdése értelmében a liciten való részvételhez az ajánlattevők legalább egy nappal az árverést megelőzően nyújtsák be a következő iratokat: a vásárlási ajánlatukat, a kikiáltási ár 10%-át kitevő részvételi díj kifizetését igazoló iratot – a pénzt a Dicsőszentmártoni Kincstárba az IBAN RO02TREZ479506701XXXXXX számlára kell átutalni, címzett a Maros Megyei Közpénzügyi Hivatal, Dicsőszentmártoni Adó- és Pénzügyi Osztály, adószám 4322696 –, vagy banki garancialevelet a kikiáltási ár 10%-át kitevő összegéről, az ajánlattevőt képviselő személy nevére meghatalmazást, romániai jogi személyek a Cégbíróság által kibocsátott bejegyzési okirat másolatát, külföldi jogi személyek a bejegyzési okirat román nyelvű fordítását, romániai magánszemélyek a személyazonossági igazolvány másolatát, ahhoz, hogy a megszállt helyen és időben részt vehessenek az árverésen.

Az árverésről szóló közlemény kifüggesztésének időpontja: 2023. március 31. A közleményt kifüggesztik a Dicsőszentmártoni Adó- és Pénzügyi Osztály, Dicsőszentmárton, Radnót, valamint Vámosgálfalva Polgármesteri Hivatalában, és megjelenik a Közpénzügyi Minisztérium weboldalán is.

Bővebb felvilágosítás a székhelyen, az adóbejegyző és végrehajtói irodában (Sandor Ioan ellenőr) vagy a 0265/443-312-es telefonszámon.

Kaiser Adriana osztályvezető

Hitel mezőgazdászoknak Gépek
Kü Modernizálás Gépek pályázatok Gépek
KKU Modernizálás Gépek pályázatok
Hitel Eszközök Gépek
Hitel Eszközök Gépek
KKU Modernizálás Gépek pályázatok
Hitel Eszközök Gépek
MICROCREDIT • MIKROHITEL
Hitel Eszközök Gépek
0720 030 804

Közlemény

a szászrégeni Alexandru Ceușianu Általános Iskola területén (Petru Maior tér 13. szám) található üzlethelyiség – kioszk – nyilvános árverés útján történő bérbeadásáról

a) **A bérbeadó neve és címe:** Szászrégen önkormányzata, székhelye: Szászrégen, Petru Maior tér 41. szám, Maros megye, adószám: 3675258, postai irányítószám: 545300, telefon/fax: 0265-511-112, 0265-512-542, e-mail: office@primariareghin.ro.

b) **A bérbeadás tárgya és időtartama:** A pályázat tárgya a szászrégeni Alexandru Ceușianu Általános Iskola területén (Petru Maior tér 13. szám) egy 21,07 m² alapterületű kioszk bérbeadása (a telekkönyvszám 55395/Szászrégen, kataszterszám 55395 – C3, Szászrégen közterületéhez tartozik). A helyiségben a diákoknak engedélyezett élelmiszereket fognak árusítani, a 2023. 01. 26-i 27. számú helyi tanácsi határozat alapján; jogalap: 2019.07.03-i 57. sz. sürgősségi kormányrendelet, 332-333. cikkely.

A bérleti szerződés időtartama két év.

c) **A dokumentáció átvételének helye:** szászrégeni városháza, 24-es iroda, köz- és magánterület-kezelési osztály, 8–15 óra között. A dokumentáció az iktatóban írásbeli kérelem benyújtása és 30 lej befizetése alapján igényelhető.

A részvételi garancia 1.432,76 lej, amely a 24-es irodában kiállított befizetési bizonylat alapján fizethető be az intézmény pénztárában vagy fizetési megbízással Szászrégen önkormányzatának a helyi Kincstárban nyitott RO68TREZ4775006XXX000106 számú számlájára, a fizetés tárgya: „Részvételi garancia a kereskedelmi helyiség – kioszk – bérlésére kiírt nyilvános pályázatra, ami az Alexandru Ceușianu Általános Iskola területén található – Szászrégen, Petru Maior tér 13. szám, Maros megye.”

d) **A pontosításkérés határideje:** 2023. 04. 11., 15 óra

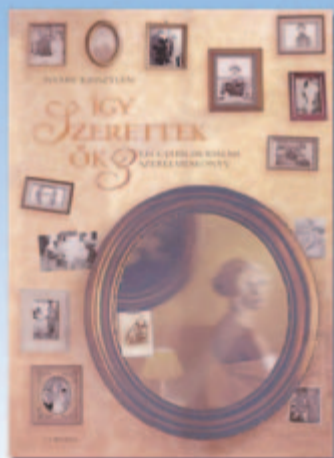
e) **Az ajánlatok benyújtásának határideje és helye:** 2023. 04. 20., 11 óra, szászrégeni városháza, közönségtájékoztató iroda (iktató). Az ajánlatokat egy példányban, két lezárt borítékban kell benyújtani, egy külső és egy belső borítékban.

f) **Az ajánlatok felbontásának helye és időpontja:** szászrégeni városháza, gyűlésterem – emelet, 2023. 04. 20., 12 óra.

g) **A jogviták rendezésére illetékes intézmény neve, címe, faxszáma és e-mail-címe:** Marosvásárhelyi Törvényszék, a közigazgatási peres ügyek osztálya, 1918. December 1. út 250–254. sz., telefon: 0265-260-323, fax: 0265-267-856, e-mail: tr-mures-reg@jus.ro

h) Jelen közlemény elküldésének időpontja az illetékes intézményeknek megjelentetés végett: 2023. 03. 28.

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Nyáry Krisztián
Így szerettek ők 3

Delia Owens
Ahol a folyami rákok énekelnek

Dr. Máté Gábor
és Máté Dániel

NORMÁLIS VAGY

Trauma, betegség
és gyógyulás
mérgező világunkban

Dr. Máté Gábor,
Máté Dániel
Normális vagy

Marosvásárhely, Győzelem tér 18., Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.

ETV
TELEVÍZIÓ

ÚZENET SZERETETTEL

Béres Ildikóval és Barabási Tivadarral

VÁSÁRLHATÓ SZÖVEG

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro